

Naturskyddsföreningen
Norrköping

Länsstyrelsen Östergötland
Naturvårdsenheten
Olle Jonsson
olle.jonsson@lansstyrelsen.se

Norrköping 2015-12-19

SYNPUNKTER PÅ JUSTERINGAR I SKÖTSELPLANEN FÖR RÖDGÖLENS NATURRESERVAT

Bakgrund

Skötselplanen för Rödgölens naturreservat fastställdes 2007 i samband med att reservatet bildades. Den gällande skötselplanen behandlar dock inte restaurering av våtmarker och Norrköpings kommun har därför önskat att Länsstyrelsen justerar skötselplanen så att våtmarks- och vattendragsrestaureringar anges i planen.

Synpunkter

Naturskyddsföreningen Norrköping har tagit del av den justerade skötselplanen och Förslag till beslut samt har nyligen gjort ett fältbesök i reservatet. Föreningen lämnar följande synpunkter:

TIDIGA ÅTGÄRDER

Först önskar vi kommentera några åtgärder som genomförts i reservatet för ett antal år sedan, trots att dessa inte är berörda av våtmarksrestaureringen. Vi vill framföra vår uppskattning av hur Gransjöbäckens ravin (delområde 4r) åtgärdats. För att bibehålla lövdominansen har granar och tallar gallrats bort utan att några körsador uppstått. Då ravinen har mycket branta sidor får det betraktas som en mycket skickligt utförd åtgärd att nå det resultat som man gjort.

I området norr och sydost om Gransjön (delområde 4) har barrträd avverkats och grova ekar har frihuggits. Resultatet har blivit ett mycket ljusare område som bör vara positivt för både fauna och flora. Även denna åtgärd har genomförts utan körsador, vilket säkert uppskattas av de personer som passerar förbi på vandringsleden.

Det finns nog många fler förändringar/åtgärder som förtjänar beröm, men vi tar här bara med ytterligare två. I det kraftigt kuperade reservatet har vandringslederna ömsom lagts i dalgångar

med en hel del lövskog och ömsom på hållmarker där tall dominerar. Det har medfört en variation som gör vandrigen spännande.

Den vackra rastplatsen ovanför St Namnsgölen är en juvel i reservatet! Inte minst vindsyddet som är mycket välbyggt.

VATTENDRAGSRESTAURERINGEN

Det är bekymmersamt att reservatsförvaltaren låtit lägga igen två småbäckar i reservatet utan att denna åtgärd finns beskriven i skötselplanen. Det innebär att berörda remissinstanser inte haft möjlighet att yttra sig över beslutet (och eventuellt påverka det) innan åtgärderna genomförts. Nu är det inte meningsfullt att komma med synpunkter, huruvida det var vettigt att genomföra förändringen, eftersom det gått så lång tid sedan bäckarna lades igen. Åtgärdernas kostnader går inte heller att göra något åt.

Igenläggningen av bäcken, 300 meter NV om Älvedal (D på karta 1), har resulterat i att den gamla slätterängen dränkts och ett relativt stort antal granar har dött. Risken för att de döda granarna ska angripas av granbarkborre är uppenbar. Det är något som reservatsförvaltaren borde ha insett och därför borde/bör Skogsstyrelsen och omgivande markägare få komma till tals.

På två sidor om ovanstående beskrivna slätteräng/damm finns det vandringsleder som troligen kommer att hamna under vatten under nederbördsrika perioder. Spänger kan vara lösningen, men kanske hellre att dämnet sänks en eller två dm.

Eftersom skötselplanen nu ska ändras passar vi på att föreslå några förbättringar i reservatet. Det är var för sig små förändringar, men som ändå har ett visst värde.

SKÖTSELOMRÅDE 11

I området växer den främmande jättebalsaminen i täta bestånd som alltmer breder ut sig. Den kommer sannolikt även att etablera sig i delområde 4r. Föreningen föreslår att jättebalsaminen tas bort, eftersom det är en invasiv art som är extremt lättspridd.

Punkten *Engångsåtgärder* bör kompletteras med: Jättebalsaminen slås eller dras upp innan fröna mognar.

Punkten *Underhållsåtgärder* kompletteras med: Vid behov bekämpas jättebalsaminen.

Det övergivna grustaget rensades för några år sedan från sly och gräs. En informationstavla sattes även upp. Numera är grustaget i stora delar igenväxt med gräs och det finns behov av att ta bort gräsfilten. Punkten *Underhållsåtgärder* bör kompletteras med: Vid behov ta bort gräsfilten i grustaget.

SAKNAS I SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen bör innehålla ett avsnitt som behandlar kulturobjekt med frihuggnings-/röjningsbehov. I reservatet finns minst två, men förmodligen flera, objekt som har ett röjningsbehov. Dels torpgrunden Älvedal, dels rester efter en kolarkoja med en vacker spis i kortänden.

Bråbo hembygdsförening har förtjänstfullt forskat och skrivit om torpet Älvedal. Det var bebott mellan åren 1785 och 1941. Torpgrunden är väl synlig, men träd växer sedan ganska länge i resterna efter torpet. Träden bör tas bort så inte torplämningen skadas.

Centralt i reservatet finns rester efter en kolarkoja (K på karta 1), en u-formad kulle och stenblock som utgjorde kojans spis. På platsen finns en informationstavla om kolning och en vandringsled är speciellt framdragen till kolarkojan. På den u-formade kullen växer tre träd, två granar och en reslig tall. Alla tre träden bör tas bort, risken är annars stor att kulturlämningen bryts sönder om träden rasar i en storm.

Karta 1. Haradskarta. På 1880-talet dominerades området för Rödgolens naturreservat av barrskog, med viss påverkan av utmarksbete, men mindre partier längs fuktiga dalstråk norr om Gransjön nyttjades som slättermark (svagt grönfärgade ytor). Alldeles norr om sjön låg också några små åkrar (guldfärgade). Markanvändning i "Elfdalen" hundra år tidigare visas på karta 2.

Vänliga hälsningar

Stefan Arrelid

Ordförande, Naturskyddsföreningen Norrköping

stefan.arrelid@telia.com tel 072-728 20 75
Fjärdingstad Hestadback
61029 Vikbolandet